

de ongekende kracht van verbeelding

jaarverslag 2023

KUNSTLOC
BRABANT

COLOFON

Teksten:

Kunstloc Brabant

Fotografie:

blz. 4 - *De toekomst van cultuur in Brabant* - Stijn Rompa Fotografie

blz. 6 - *De toekomst van cultuur in Brabant* - Stijn Rompa Fotografie

blz. 8 - *De toekomst van cultuur in Brabant* - Stijn Rompa Fotografie

blz. 10 - *still datacampagne Wa Dachte Viccens*

blz. 13 - *De toekomst van cultuur in Brabant* - Stijn Rompa Fotografie

blz. 15 - *Inspiratiedag: Kunst als inspiratie voor (cultuur)onderwijs* - Ben Nienhuis

blz. 17 - *De toekomst van cultuur in Brabant* - Stijn Rompa Fotografie

blz. 19 - *Toekomstrijk sessie met VV eigenbelang* - Naomi Weerman

blz. 20 - *Toekomstrijk sessie met VV eigenbelang* - Naomi Weerman

blz. 21 - *Inspiratiedag: Kunst als inspiratie voor (cultuur)onderwijs* - Ben Nienhuis

blz. 25 - *Playgrounds In Motion* - Willeke Machiels

blz. 27 - *Van Gogh Academie* - Hermelinde van Xanten

blz. 28 - *Waardevol Werkgeverschap* - Noor Pieterse

blz. 30 - *Van Gogh Academie* - Hermelinde van Xanten

blz. 36 - *Plaza Cultura* - Karin Jonkers

blz. 38 - *Inversie* - Marcel de Buck

blz. 40 - *Inversie* - Marcel de Buck

blz. 44 - Elisabeth Tweesteden Ziekenhuis

blz. 45 - Wiesje Peels

blz. 46 - Merijn Bisschops

blz. 46 - Stichting Speels Collectief

blz. 47 - *Trots54* - Richard van Turnhout

Infographics:

blz 23, 33, 43 - Willem-Jelle Westra

blz. 34 - Sanne van de Loo

Ontwerp en opmaak:

Brigitte de Man, B-more design

inhouds- opgave

1.	Inleiding	4
2.	Algemene context	6
3.	Programmatische inzet	10
3.1.	Programma Kennis, Impact en Communicatie	12
3.2.	Programma Een onderscheidend, divers en inclusief aanbod voor alle Brabanders	18
3.3.	Programma Ontwikkelen van toptalent in Brabant	24
3.4.	Programma Versterken van het innovatief vermogen en het ondernemerschap van de cultuursector	26
3.5.	Cultuureducatie	32
3.6.	Cultuureducatie met Kwaliteit 3	33
3.7.	TalentHub Brabant	38
3.8.	Programma Impulsgelden 2023	42

1. Inleiding

“Kunstloc Brabant bevordert in de provincie Noord-Brabant de professionele en de amateurkunsten, de aandacht voor en de kwaliteit van het kunst- en cultuuronderwijs en de competenties en talentontwikkeling van burgers, op alle kunst- en cultuurterreinen en in de meest brede zin van het woord.”

Uit de statuten van stichting Kunstloc Brabant

Ook in 2023 werkte Kunstloc Brabant aan deze brede opdracht. Specifiek ging daarbij de aandacht uit naar een onderscheidend, divers en inclusief Brabants culturaanbod, het ontwikkelen van toptalent in Brabant en het versterken van het innovatief vermogen en het ondernemerschap van de culturele sector. We werkten, met het Rijksprogramma Cultuureducatie met Kwaliteit, verder aan de uitbreiding, professionalisering en borging van cultuureducatie in het onderwijs. We voerden twee provinciale programma's uit: de "TalentHub Brabant" (2023-2024) en de "Impulsgeldenregeling" en wisten met twee geslaagde aanvragen bij het Fonds Cultuurparticipatie (FCP) extra in te zetten op de amateurkunst in Brabant en op de ondersteuning van individuele makers die zich meer op het onderwijs willen richten.

In dit jaarverslag presenteren we de gerealiseerde effecten en resultaten, in het bijzonder van de door de provincie in de uitvraag 2023 gestelde doelen. We benaderen het culturele veld als een ecosysteem. De werkwijze is wendbaar, adaptief en situationeel, zodat steeds ingespeeld kan worden op de voortdurend veranderende omstandigheden in het culturele veld. Gezien het belang van deze context gaan we in dit jaarverslag in het bijzonder in op de omstandigheden waarbinnen aan de diverse programma's is gewerkt en presenteren we de in dat verband gerealiseerde resultaten en effecten.

Het jaar 2023 was tevens het eerste jaar waarin de eerder door de provincie opgelegde bezuiniging (van 1,2 miljoen per 1 januari 2023) zijn volle uitwerking had. De impact realiseerden we daardoor met een kleinere organisatie dan voorheen. Daarbij kwam dat de inflatie in 2023 (als gevolg van loon- en energiekosten) hoog was en daardoor ook Kunstloc Brabant geconfronteerd werd met een aanzienlijke kostenstijging.

Deze situatie is aangegrepen om de bedrijfsvoering doelmatiger in te richten en delen van de administratie uit te besteden, zodat de focus gelegd kan worden op de wendbaarheid en creativiteit van onze teams om – binnen de mogelijkheden – maximaal effect te realiseren. Het is dankzij de loyaliteit en betrokkenheid van onze medewerkers dat we in 2023 onze netwerken hebben kunnen uitbreiden en versterken en met onze kennis en ervaring veel ontwikkelingen in het culturele veld hebben aangejaagd, verbreed en versterkt.

Daarbij realiseren we ons dat Kunstloc Brabant alleen in samenwerking met anderen kan werken aan de ambitie om de rol en betekenis van kunst en cultuur in en voor Brabant sterker te maken. Naast onze partner en belangrijkste opdrachtgever, de provincie Noord-Brabant, danken we in dat verband de Raad van Toezicht voor de constructieve besprekingen en het geboden vertrouwen. We waarderen ook de samenwerking met de netwerkpartners uit de cultuursector, de overige provinciale ondersteuningsorganisaties en de bestuurlijke partijen op landelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau.

Verdere details vindt u in dit jaarverslag.

Henri Swinkels
Directeur-bestuurder

2. Algemene context

“Het culturele ecosysteem is een ingenieus netwerk van op elkaar ingespeelde makers en culturele organisaties en instellingen”, dit stelt de Brabantse culturele sector in het manifest dat zij uitbrachten rond de verkiezingen van de Provinciale Staten in 2023.

Ook in het beleidskader Levendig Brabant 2030 zegt de provincie te willen “denken in ecosystemen” en spreekt daar over de vier sectoren cultuur, erfgoed, sport en vrijetijd als “ecosystemen van Levendig Brabant”. Wat de provincie betreft vraagt dit denken in ecosystemen in de praktijk “een heroriëntatie op provinciaal beleid, een herbezinning op de sturingsfilosofie van de provincie en op de rollen die de provincie vervult”.

Netwerken in cultureel ecosysteem

Het is precies dit “ingenieuze netwerk” waarin Kunstloc Brabant actief is. De complexiteit van dit netwerk vraagt dat we alle interventies aangegaan met en vanuit het ecosysteem en op basis van informatie, die veelal slechts bekend is bij de participanten in het ecosysteem. Daarom verbindt Kunstloc Brabant zich intensief aan het Brabantse culturele ecosysteem. We verwerven kennis in de praktijk en nemen deel aan de netwerken die we ondersteunen. We experimenteren en leren met hen hoe te reageren op veranderende omstandigheden. In deze netwerken dragen we als Kunstloc Brabant zorg voor het borgen van de essentiële functies in het culturele ecosysteem, zodat sprake blijft van een pluriform, divers, bereikbaar (nabij) en toegankelijk aanbod van culturele ervaringen. Met artistieke waarde. Overal in Brabant. Voor de huidige en toekomstige generaties Brabanders.

Kunst toegankelijk voor iedereen

Om ervoor te zorgen dat iedereen in Brabant gemakkelijk in aanraking komt met waardevolle culturele ervaringen, nemen we ook deel aan netwerken op het gebied van cultuureducatie, cultuurparticipatie en amateurkunst. In 2023 mocht dit deel van het ecosysteem

rekenen op de nodige aandacht vanuit het Rijk. Naast de doorlopende deelname aan het programma Cultuureducatie met Kwaliteit (zie hoofdstuk 3.6), hebben we daardoor extra in kunnen zetten op versterking van het (bovenlokale) netwerk van intermediairs en consultants rond cultuurparticipatie en amateurkunst (zie hoofdstuk 3.2).

Advies aan professionele makers

Traditioneel heeft Kunstloc Brabant een sterke rol in het netwerk van professionele makers en culturele instellingen. Daarbinnen hebben we een goed functionerende adviespraktijk met spreekuren, kennisartikelen, campagnes en fysieke en online bijeenkomsten. Deze activiteiten werden ook in 2023 goed bezocht en gewaardeerd, met extra aandacht voor de toepassing van de Fair Practice Code. (zie hoofdstuk 3.4).

Verbinding met andere sectoren

De culturele sector herbergt een creatief potentieel, dat nieuwe handelingsperspectieven kan toevoegen aan verschillende maatschappelijke opgaven. We bouwen daarom aan netwerken met deelnemers uit zowel het culturele veld als andere sectoren. Kunstloc Brabant richtte zich in 2023 in het bijzonder op het verbinden van creatieve makers aan de gezondheidszorg en op de inzet van makers en ontwerpers bij ruimtelijke opgaven en vraagstukken rond klimaatadaptatie (zie hoofdstuk 3.4).

En dit alles realiseerde Kunstloc Brabant in een jaar, waarin de culturele sector zich weer moest herstellen van de gevolgen van de coronapandemie. Een pandemie waarin vooral de kwetsbaarheid van verschillende delen van de culturele sector aan het licht kwam. Het herstel gaat echter langzaam en voor zover er sprake is van (enig) herstel, is dat nog fragiel. Het vraagt een lange adem om de samenwerking in de sector, het ingenieuze netwerk, in samenhang te ontwikkelen en versterken. Waarbij de diversiteit en ketenwerking in de sector bijdraagt aan de weerbaarheid van de sector als geheel.

Als deelnemer in de netwerken in de culturele sector, speelt ook de context waarin Kunstloc Brabant opereert een rol bij de impact die we kunnen realiseren. In 2023 beschikte Kunstloc Brabant, als gevolg van de volledige doorwerking van de bezuinigingsmaatregelen per 1 januari 2023, over aanmerkelijk minder medewerkers dan voorheen. Dit maakt dat we indringender dan voorheen keuzes moeten maken en voortdurend analyseren met welke activiteiten we - gezien de omstandigheden - de meeste impact kunnen realiseren. De ontwikkeling die Kunstloc Brabant de afgelopen jaren heeft ingezet naar wendbaar werken met zelforganiserende teams, helpt om snel te kunnen anticiperen op de omstandigheden die we in het culturele veld aantreffen.

Daarnaast vereenvoudigen we onze bedrijfsvoering, maken meer gebruik van automatisering en verbeteren de online toegang tot onze informatie en kennis. En hoewel niet langer alle reguliere adviesverzoeken kunnen worden gehonoreerd, onderzoeken en ontwikkelen we hoe (onderdelen van) het advies ook op andere manieren kan worden aangeboden. Het is immers onze intentie, om juist meer nieuwe makers en culturele instellingen te bereiken en te ondersteunen met ons advies, kennis en ervaring.

Perspectiefnota

In februari 2023 stelde de Provinciale Staten het beleidskader Levendig Brabant 2030 vast. Het is dit beleidskader dat de basis legt voor het provinciale cultuurbeleid. De vervolgstap, het vaststellen van de uitvoeringsagenda, waarin het beleidskader verder uitgewerkt wordt in concrete beleidsmaatregelen, laat, als gevolg van een relatief lange formatieperiode, nog op zich wachten. De Perspectiefnota (de financiële uitwerking van het bestuursakkoord) is 5 april 2024 door Provinciale Staten aangenomen. Hierin staan de financiële kaders voor de verdere uitwerking van het beleidskader in een uitvoeringsagenda. Voor de totstandkoming van de Perspectiefnota is aan Kunstloc Brabant geen advies gevraagd.

Partner van de provincie

In het Werkplan 2023 is vastgelegd dat Kunstloc Brabant een publieke functie heeft en zijn kennis en expertise op het gebied van kunst en cultuur actief deelt met alle stakeholders in de provincie Noord-Brabant. Als kennisorganisatie zijn we het adviesorgaan op het gebied van cultuurbeleid voor de provincie en lokale overheden. We geven, bij voorkeur gevraagd, advies bij de totstandkoming van beleid, beleidskaders en uitvoeringsprogramma's op het gebied van kunst en cultuur. Kunstloc Brabant blijft zich inspannen om vanuit onze publieke taak deze adviesrol als volwaardig partner van de provincie vorm te geven.

Daarbij ontwikkelt Kunstloc Brabant naast de provinciale opdracht ook kennisintensieve dienstverlening voor derden, waarbij kennis en expertise van Kunstloc wordt ingezet ten behoeve van andere organisaties. In 2023 is daartoe een marktverkenning uitgevoerd en propositie opgesteld. Ook is er onder ‘Advies op maat’ geëxperimenteerd met deze dienstverlening in opdracht van derden. De ervaringen zijn aanleiding, om in 2024 deze dienstverlening op te starten.

In 2023 vonden de Provinciale Statenverkiezingen plaats. Kunstloc Brabant heeft zich extra ingespannen, om de culturele sector en de politiek met elkaar in gesprek te laten gaan, met onder andere een goed bezocht en gewaardeerd debat en een reeks podcasts (zie hoofdstuk 3.1).

Landelijk participeerden we in 2023 in de Raad van Twaalf, het samenwerkingsverband van provinciale ondersteuningsorganisaties op het gebied van kunst en cultuur. Daarnaast nam de directeur-bestuurder actief deel in de adviesraad van de Boekmanstichting en de design-teams van de Raad voor Cultuur ten behoeve van hun advies voor een nieuw cultuurbestel vanaf 2029. Intensief zijn de contacten met de Rijksfondsen, in het bijzonder het Fonds Cultuurparticipatie, met Kunsten ‘92 en andere kennisorganisaties zoals het LKCA (Landelijk Kenniscentrum Cultuureducatie en Amateurkunst), de Boekmanstichting en PON/Telos.

Bij het toezicht op en besturen van Kunstloc Brabant hanteert de Raad van Toezicht, respectievelijk de bestuurder de Governance Code Cultuur als leidraad. Volledigheidshalve verwijzen wij hierbij naar het bestuursverslag bij de jaarrekening 2023.

3. Programmatische inzet

In februari 2023 nam de provincie Noord-Brabant het nieuwe meerjarige beleidskader Levendig Brabant 2030 aan. De uitvraag en het Werkplan 2023 kwamen gedurende 2022 tot stand en baseerden zich daarmee nog op het voorafgaande beleidskader Vrije Tijd, Cultuur en Sport 2021-2022.

De provincie Noord-Brabant vroeg Kunstloc Brabant om in 2023, naast de (essentiële) basistaken, te werken aan drie doelen en uitvoering te geven aan de (lopende) programma's Cultuureducatie met Kwaliteit, TalentHub Brabant en de Impulsgeldenregeling.

Als (essentiële) basistaken zijn daarbij opgenomen:

- Het signaleren, agenderen en adviseren over ontwikkelingen op het gebied van professionele kunsten, amateurkunsten en cultuureducatie ten behoeve van overheden, het culturele veld, bedrijfsleven en andere maatschappelijke organisaties.
- De waarde van kunst en cultuur en de kennis over het Brabantse cultuursysteem zo breed mogelijk delen in een open en collectief netwerk, waar kennis – in samenwerking met partners – wordt ontwikkeld en gedeeld.
- Het vormgeven van sectoroverstijgende thema's, zoals bijvoorbeeld klimaatverandering en zorg, en beleidsvoorbereiding en -inrichting op basis van stevige kennis en een breed netwerk in Brabant.
- Het, met externe partners, ontwikkelen van nieuwe projecten en programma's.

In het Werkplan 2023 zijn drie provinciale doelen onderscheiden:

1. Een onderscheidend, divers en inclusief Brabants cultuuraanbod:

Samen met de culturele sector het maatschappelijke effect van het culturele aanbod vergroten met oog voor een pluriformer en inclusiever aanbod. Een betere afstemming van vraag en aanbod en het bereiken van een groter publiek.

2. Het ontwikkelen van toptalent in Brabant:

Het ondersteunen van samenwerking rond talentontwikkeling, het delen van kennis en ervaring. Zodat meer talenten die van de kunstvakopleidingen komen, zich (blijven) vestigen in Brabant en hier hun professionele praktijk ontwikkelen.

3. Het versterken van het innovatief vermogen en het ondernemerschap van de culturele sector:

Het initiëren, uitbreiden en versterken van netwerken waarin de culturele sector zich verbindt met andere sectoren. Het versterken van de bijdrage van kunstenaars en creatieven aan (maatschappelijke) vraagstukken van overheden, bedrijven en organisaties in Brabant. Ook versterken we zo het ondernemerschap van de sector.

Daarnaast werkten we in 2023 aan het Rijksprogramma Cultuureducatie met Kwaliteit en gaven we uitvoering aan de provinciale programma's TalentHub Brabant en de Impulsgeldenregeling. Tezamen met de (via het Fonds Cultuurparticipatie) gehonoreerde aanvraag Herstelgelden Amateurkunst beschikten we in 2023 op alle programma's over uitvoeringsinstrumenten, om de ontwikkelingen in het culturele ecosysteem richting te geven, te versterken en te versnellen.

In de loop van 2023 is door de BrabantStad-partners het Werkplan BrabantStad 2023-2024 aangenomen. Bij twee onderdelen van het werkplan is Kunstloc Brabant betrokken:

- Werken met Publieksdata
- Waarde van Cultuur

Het samenwerkingsverband BrabantStad (Provincie Noord-Brabant, Breda, Tilburg, 's-Hertogenbosch, Eindhoven en Helmond; met ingang van 2023 uitgebreid met Roosendaal en Oss) is op beide onderdelen mede-opdrachtgever.

Kennis, Impact en Communicatie

Opgave

Kunstloc Brabant heeft een unieke positie in het Brabantse culturele ecosysteem. Onze adviseurs beschikken over specialistische kennis, praktijkervaring en een uitgebreid netwerk in de volle breedte van het kunst- en cultuurveld. Dat geldt zowel voor alle kunstdisciplines als voor de verschillende werkvelden. Van amateurkunst tot professionele kunsten en van cultuureducatie tot het verbinden van kunst en cultuur aan maatschappelijke opgaven.

Met het programma Kennis, Impact en Communicatie verzamelen, delen en duiden wij informatie over die brede kunst- en cultuursector. Zo kunnen beleidsmakers en de culturele sector op feiten gebaseerd beleid maken. Ook kunnen spelers in de culturele sector, zoals makers, culturele en maatschappelijke organisaties kennismaken van de belangrijkste trends en ontwikkelingen en best practices op het gebied van kunst en cultuur.

Wij maken de waarde van kunst en cultuur in onze provincie zichtbaar door het delen van inspirerende voorbeelden uit de Brabantse kunst- en cultuursector. Hiervoor gebruiken we onze goed bezochte communicatiekanalen en -middelen.

Programma in de context van het werkveld

Het cultuursysteem in Brabant is zeer divers en complex. Het is een grote uitdaging voor zowel individuele spelers binnen de sector als overheden en andere externe partijen om een volledig overzicht te krijgen van alle betrokkenen, ontwikkelingen, financieringsstromen, netwerken en hun onderlinge verbanden. Deze complexiteit maakt het ook moeilijker om de waarde van de kunst- en cultuursector, als bedrijfstak, als maatschappelijk fundament en als voedingsbodem voor verbeeldingskracht te doorgronden, te waarderen en uit te dragen.

Resultaat

Netwerk in kaart

We hebben het CRM-systeem Salesforce gevuld met onze contacten, waardoor wij zicht hebben op wie wij bereiken en wie (nog) niet. In 2023 hebben wij hiermee een flinke slag gemaakt. In vergelijking met 2022 is het aantal contacten gestegen van 3.598 tot 6.066. Het overgrote deel hiervan behoort tot de culturele sector (63%). Daarnaast kennen we vooral contacten in het onderwijs (13%) en overheid (12%).

Met 83 bijeenkomsten en meer dan 2.000 geregistreerde bezoekers heeft Kunstloc in 2023 een aanzienlijke impact gemaakt op diverse doelgroepen. De deelnemers kwamen uit de culturele sector (68%), het onderwijs (16%), de overheid (10%) en andere sectoren (6%). De bijeenkomsten zijn waardevol voor de deelnemers met een gemiddelde waardering van 7,8.

Inzet en bereik

Onze website is 104.566 keer bezocht door 69.977 gebruikers. Op onze sociale mediakanalen hebben wij 1.028 berichten geplaatst, met een potentieel bereik van 17 miljoen impressies. Er zijn 23 nieuwe video's gepubliceerd. Deze zijn 5.612 keer bekeken. We maakten zeven nieuwe podcasts. Deze zijn 1.649 keer beluisterd.

Kennis en Inspiratie

In 2023 zijn de inspiratieartikelen, die eerder op het online platform Mestmag verschenen, overgezet naar de corporate website. Hierdoor zijn alle kennis- en inspiratieartikelen op één plek te vinden en winnen we aan efficiency, omdat we nog maar één platform hoeven te onderhouden. De doelgroepen van Mestmag en Kunstloc Brabant hebben veel overeenkomsten, waardoor deze overgang een logische stap was.

De provinciale statenverkiezingen van dit jaar waren aanleiding, om het gesprek tussen kunstensector en politiek te faciliteren. Meer informatie hierover is te lezen verderop in het jaarverslag.

Nieuwsbrieven

Kunstloc Brabant stuurt verschillende nieuwsbrieven uit naar diverse doelgroepen. Denk hierbij aan de wekelijkse nieuwsbrief Trends & Ontwikkelingen en nieuwsbrieven op het gebied van cultuureducatie, cultuurparticipatie en Kunst & Samenleving. Ervaring leert, dat we onze doelgroepen steeds gericht en beter bereiken met onze nieuwsbrieven. Er zijn 11.634 abonnees van de nieuwsbrieven van Kunstloc Brabant. Daarvoor zijn 111 verschillende edities nieuwsbrieven verstuurd en 248.143 individuele e-mails afgeleverd.

De Waarde van Cultuur

In 2024 verschijnt de nieuwe editie van de Waarde van Cultuur. De voorbereidingen hiervoor zijn gestart in 2023. Nieuw daarbij is het ontwikkelen van een dashboard om het gebruik van de Waarde van Cultuur, door met name beleidsmakers, te vergroten. Daarbij haken we aan bij het landelijke dashboard van de Boekmanstichting. Om bij alle cijfers en data meer context en duiding te geven werken we met inspirerende voorbeelden uit de sector. Het is gelukt om zo veel mogelijk data ook uit te splitsen per gemeente, waardoor deze beter bruikbaar wordt voor de deelnemende gemeenten. De gemeenten Oss en Roosendaal worden op onderdelen voor het eerst meegenomen in de nieuwe editie van de Waarde van Cultuur.

Vervolgstappen in impactmeting

Om structureel effecten van onze dienstverlening te meten, werken we met een impactschema en vragenlijsten, waarmee we ook zicht krijgen op onze invloed op vijf belangrijke basiseffecten. Deze basiseffecten gaan over:

Geld

Netwerk

Kennis

Beleid

Zichtbaarheid

In dit jaarverslag geven we per casus aan de hand van een van deze basiseffecten aan, wat de impact van het project is op het bereiken van de doelen uit het werkplan. In 2024 gaan we verder met het uitwerken van onze impactmetingen. We kijken, hoe we nog meer van onze data kunnen leren en kunnen verdiepen op een aantal projecten of programma's met een uitgebreidere impactmeting.

Casus: meer zichtbaarheid door cultuurdebat

Zichtbaarheid

Introductie

In maart 2023 werden de provinciale statenverkiezingen gehouden. In aanloop daarnaartoe organiseerde Kunstloc Brabant in samenwerking met De Kunst van Brabant en DokC op 15 februari 2023 een debat over kunst en cultuur in de LocHal te Tilburg. Dit keer geen klassiek debat, zoals bij de vorige statenverkiezingen, maar een gelijkwaardig gesprek waarbij de ontmoeting tussen de politiek en kunstensector centraal stond.

Vraagstuk/uitdaging

De waarde van makers en culturele instellingen is niet altijd inzichtelijk bij politici. Politici hebben vaak grote portefeuilles en beschikken niet altijd over uitgebreide kennis over kunst en cultuur in Brabant. De provinciale verkiezingen boden een kans, om precies hieraan bij te dragen. Politici zochten een manier om naar buiten te gaan en hun standpunten over te brengen en makers wilden in gesprek over specifieke onderwerpen rondom kunst en cultuur. De uitdaging lag in het creëren van een vorm, die zowel een inhoudelijk gesprek, als ontmoeting faciliteert.

De strategie

Als kennis- en uitvoeringsorganisatie faciliteren wij het gesprek tussen politiek en kunst- en cultuursector. Voorafgaand aan het debat publiceerden we inspirerende verhalen in het magazine Kunstkracht, om politici meer kennis mee te geven over het Brabantse cultuurveld. 375 exemplaren werden verspreid. Voor de kunst- en cultuursector organiseerden we voorafgaand aan het debat drie gesprekstafels met 32 deelnemers. Uit deze gesprekken ontstond een manifest van alle deelnemers, gericht aan de provinciale politici. Om de mensen werkzaam in de culturele sector zelf te laten spreken, en meer zichtbaar te maken, zijn drie videoboodschappen opgenomen.

Tijdens het debat gingen mensen uit de kunstensector en politici met elkaar in gesprek over thema's uit het manifest en de verkiezingsprogramma's. Het animo was groot; aan de debatrondes namen 13 politici en 11 mogelijkmakers deel. Er waren ruim 150 bezoekers, met daarbij een wachtlijst. Zie [hier](#) voor meer info.

Wat is er veranderd?

Een achterliggend doel van het debat was, om hetgeen er in Brabant speelt rondom kunst en cultuur, en de waarde ervan, beter zichtbaar te maken. Zowel bij de politiek als bij het bredere publiek. We zijn tevreden met het bereik van dit debat. Via sociale media bereikten we met al onze uitingen 25.523 mensen. Er verschenen verschillende artikelen over het debat in bladen en op platforms.

Via een enquête vroegen we deelnemers aan de debattafels, wat het gesprek hen had opgeleverd. 91% van de (mogelijk)makers gaven aan, dat deelname heeft bijgedragen aan hun zichtbaarheid, en dat het voor 90% hun netwerk meer of minder heeft versterkt. Van de politici, die de enquête invulden, gaf 75% aan, dat deelname bijdroeg aan hun netwerk en 50%, dat ze meer kennis over de sector hebben opgedaan. De quotes geven een indruk van wat dit concreet betekende voor deelnemers.

Wat hebben we geleerd?

De vorm van dit gesprek werkte goed. Daarbij droeg de gedegen voorbereiding met gesprekstafels en het in de aanloop van het gesprek verspreiden van informatie en videoboodschappen bij aan het bereik en effect van het “debat”. We leerden, dat dit soort gesprekken doorlopend gefaciliteerd moeten worden, om de aandacht voor de kunst- en cultuursector vast te houden. Hieruit is onder andere de podcastserie KunstKracht ontstaan.

“Goed dat Kunstloc Brabant het initiatief neemt dit debat te organiseren. Het is van groot belang cultuurprofessionals bij politiek te betrekken en bovendien bewust te maken van de invloed die politiek heeft op onze sector. Dat bewustzijn vergroten jullie met een dergelijk debat enorm.” mogelijkmaker

“Terugkijkend op deze campagne vond ik het gesprek bij jullie één van de meest waardevolle die ik heb gehad. Het succes zat ‘m er voor mij in dat jullie met de gekozen vorm de combinatie maakten tussen een goed gesprek en de mogelijkheid voor ons, om te laten horen waar we staan. Het heeft mijn kennis en mijn netwerk in de culturele sector zeker vergroot.” politicus

Een onderscheidend, divers en inclusief aanbod voor alle Brabanders

De opgave

Kunstloc Brabant werkt aan het vergroten van de toegang tot cultuurdeelname, voor alle Brabanders. Daarvoor is het van belang dat het stelsel, dat cultuurdeelname faciliteert, goed functioneert. Daarom ondersteunen we initiatieven en netwerken die de regionale of lokale culturele infrastructuur versterken. Daartoe ondersteunen we mogelijkmakers binnen onderwijs, vrije tijd, zorg en welzijn om de kwaliteit van hun (cultuur)aanbod en/of ondersteuning aan het veld te versterken en de toegankelijkheid ervan te vergroten.

Ook vanuit het aanbod zelf werken we aan het vergroten van de toegankelijkheid. Voor de vitaliteit, waardering en weerbaarheid van de cultuursector is diversiteit, spreiding en toegankelijk aanbod van groot belang. Daarom hielpen we in 2023 cultuuraanbieders (makers, organisaties, groepen) om toekomstbestendiger te worden door beter aan te sluiten bij de veranderende culturele behoeften in de Brabantse samenleving. Daarbij monitoren we de ervaren waarde van cultuurdeelname en dragen deze gezamenlijk uit.

Onze inzet op cultuureducatie wordt toegelicht in de hoofdstukken 3.5 (Cultuureducatie) en 3.6 (CmK3). Dit hoofdstuk richt zich verder op cultuurparticipatie.

Het programma in de context van het werkveld

Cultuurdeelname in de vrije tijd

De focus lag in 2023 op het ondersteunen van beleidsmakers en lokale adviseurs. Deze functies worden vaak door een individu of kleine teams in een organisatie uitgevoerd. Kunstloc Brabant heeft een belangrijke rol gespeeld in het verbinden van beleidsmakers en lokale adviseurs, waardoor ze kunnen samenwerken en kennis kunnen delen om hun producten en diensten beter te kunnen ontwikkelen dan wel af te zetten.

Cultuurdeelname binnen zorg en welzijn

In 2023 richtte Kunstloc Brabant de inzet op cultuurcoördinatoren in zorg- en welzijnsorganisaties en makers die hierin reeds actief zijn. Met hen vergroot Kunstloc Brabant de zichtbaarheid en inzet van cultuur binnen zorg en welzijn en realiseren we dat ook mensen met een zorgbehoefte toegang hebben tot cultuur. Kunstloc Brabant neemt deel in dit netwerk en brengt hen in positie om gezamenlijk kennis, netwerk en financiering te vinden voor hun werk. Daarbij heeft Kunstloc Brabant een bijdrage geleverd aan de whitepaper: [Arts in Health in the Netherlands: A National Agenda](#).

Herstelgelden

Via de landelijke subsidieregeling [Herstelsteun Amateurkunstondersteuning](#) heeft Kunstloc Brabant extra in kunnen zetten om, na de uitdagingen die zijn ontstaan door de corona-

pandemie, het herstel en het weer vitaler maken van amateurkunst in Brabant extra te ondersteunen. In 2023 hebben we daarmee gewerkt aan de zichtbaarheid, het versterken van netwerken en verbeteren van het imago van amateurkunst.

Resultaat

Inventarisatie amateurkunstondersteuning

In 30 gemeenten is een gesprek gevoerd met lokale ondersteuners en de belangrijkste bevindingen zijn gebundeld in een rapport. Verderop in het verslag kunt u meer lezen over de casus 'Inventarisatie amateurkunstondersteuning'.

Toekomstijk

Een van de waardevolle initiatieven in 2023 was de doorontwikkeling van de toekomstcheck voor organisaties naar een fysieke gesprekstoel. In samenwerking met Studio Sociaal Centraal en lokale adviseurs uit Brabant is daartoe de gesprekstoel 'Toekomstijk' ontwikkeld. Met deze tool kunnen lokale adviseurs tijdens adviesgesprekken onderzoeken of de amateurkunstorganisaties voorbereid zijn op de toekomst en hoe ze hun toekomstbestendigheid kunnen vergroten.

Kunst & Zorg

Kunstloc Brabant participeert actief in het Landelijke CareFull netwerk en faciliteert daarin onderlinge kennisdeling en het gezamenlijk uitdragen van deze kennis en ervaring. In maart en november vonden twee bijeenkomsten plaats in Eindhoven en Tilburg met het CareFull netwerk voor makers, bestuurders en beleidsmakers, zorg- en welzijnsmedewerkers. In juni faciliteerden we een rondetafelgesprek Arts in Health in het sociaal domein (zie ook het verslag op [website RuG](#)). Onze inhoudelijke bijdrage aan de whitepaper Arts & Health was onderdeel van dit project.

Daarnaast werden er exposities georganiseerd rondom kunst en dementie, samen met [Beeldkracht Oisterwijk](#), [Zorgatelier de Binnentuin](#), Beidehand Dagbesteding en [Dagbesteding Convivio](#). Zie [Expositie kunst en dementie \(kunstlocbrabant.nl\)](#). En informele bijeenkomsten, waaronder een klankbordbijeenkomst community art en een klankbordbijeenkomst jongeren.

Een onderscheidend, divers en inclusief aanbod voor alle Brabanders

Herstelsteun Amateurkunstondersteuning

In meer dan tien gemeenten zijn in samenwerking met lokale ondersteuners, beleidsmakers en lokale adviseurs lokale bijeenkomsten gehouden, waaronder twee creatieve sessies 'Toekomstverkenning amateurkunstondersteuning' in samenwerking met Future Consult. Daaruit blijkt, met meer dan 500 deelnemers, verspreid over deze sessies, een grote behoefte te bestaan aan kennis en samenwerking. Met de bijeenkomsten is een goede basis gelegd voor herstel van de netwerken rond amateurkunst.

Om de zichtbaarheid van initiatieven op het gebied van cultuurparticipatie te vergroten heeft Kunstloc Brabant een kalender gemaakt, waarin 12 van deze innovatieve initiatieven uit Brabant worden uitgelicht. Ruim 1.000 kalenders zijn onder ambtenaren, intermediairs, instellingen en andere geïnteresseerden in Brabant verspreid.

In samenwerking met FilmMoment is een documentaire gemaakt, waarin drie amateurkunstorganisatoren gepassioneerd vertellen over hun kunstuiting en waarom zij het belangrijk vinden, om hun tijd en energie vrijwillig in te zetten voor hun organisatie.

De rol van Kunstloc Brabant

Kunstloc Brabant speelt een belangrijke rol in het culturele veld door het signaleren, analyseren en adviseren van stakeholders over de werking en de impact van cultuureducatie en cultuurparticipatie, waaronder amateurkunst (in hun onderlinge samenhang). We stimuleren, ontwikkelen en versterken de samenwerking van gemeenten/regio's, culturele instellingen, maatschappelijke organisaties, makers en onderwijs. Door verschillende spelers binnen deze domeinen met elkaar te verbinden, ontstaat een sterke infrastructuur die de kwaliteit en toegankelijkheid van cultuurbeoefening binnen het onderwijs en in de vrije tijd kan bevorderen. Daarnaast faciliteert Kunstloc Brabant deze bovenlokale netwerken ook door middel van professionalisering en kennisdeling.

Door het delen van kennis over landelijke ontwikkelingen, het verlagen van drempels voor cultuurdeelname en het samenwerken met het sociale domein en de zorg faciliteren we deze netwerken. Daarbij actualiseren we voortdurend onze kennisdossiers op het gebied van cultuurparticipatie, schrijven we blogs, artikelen en nieuwsbrieven en faciliteren we kennisbijeenkomsten, zoals de Inspiratiedag: Cultuur voor alle Brabantse Jeugd. Zo verspreiden we informatie, delen we kennis en ondersteunen we de samenwerking en professionalisering van de sector.

Kunstloc Brabant speelt als partner van de provincie een belangrijke rol bij de uitvoering van de Meerjarenregeling Amateurkunst. De provincie verstrekt de subsidies voor de amateurkunstenkoepels (mogelijk maken), terwijl Kunstloc Brabant de koepels adviseert, samenwerking stimuleert en zorgt voor onderlinge kennisuitwisseling (in beweging brengen).

Kunstloc Brabant spant zich in om in samenwerking met de Brabantse Kunstvakopleidingen de ontwikkeling van makers en kunstvakdocenten te faciliteren. In 2023 is met Fontys Hogeschool voor de Kunsten het initiatief genomen om meerjarig samen te werken aan het vormgeven van Leven Lang Ontwikkelen (LLO).

Casus: Inventarisatie amateurkunstondersteuning

Beleid

Introductie

Kunstloc Brabant is in 2022 gestart met een inventarisatie van amateurkunstondersteuning in Noord-Brabant. Deze inventarisatie is afgerond in 2023. In 30 gemeenten is een gesprek gevoerd met lokale ondersteuners. Deze gesprekken zijn gebruikt om kennis over dienstverlening in andere gemeenten uit te wisselen, aandacht te vragen voor cultuurparticipatie en ondersteuning aan te bieden. Een volledig rapport met daarin de opbrengsten uit de inventarisatie is beschikbaar.

De uitdaging

Als gevolg van de coronaperiode is er veel veranderd in het aanbod, de voorzieningen en de netwerken voor amateurkunst, ook in Brabant. Daardoor ontbreekt een actueel beeld van hoe amateurkunst in Noord-Brabant lokaal wordt ondersteund. Bovendien was door veel personele veranderingen de oorspronkelijke verbinding tussen Kunstloc Brabant en lokale ondersteuners (beleidsmakers, lokale adviseurs) minder vanzelfsprekend. Bij een aantal gemeenten was bovendien nog geen ondersteuning ontwikkeld, waardoor er vanuit die gemeenten niemand betrokken was in het netwerk. Daarnaast oriënteerde de landelijke overheid zich op een Nationaal Akkoord Amateurkunst, waarin onder andere betere afstemming tussen de verschillende overheidslagen moest worden opgenomen. Met de inventarisatie verkrijgt Kunstloc Brabant waardevolle informatie om input te leveren voor dit beleid.

Hierbij zijn drie aspecten als problematisch geïdentificeerd:

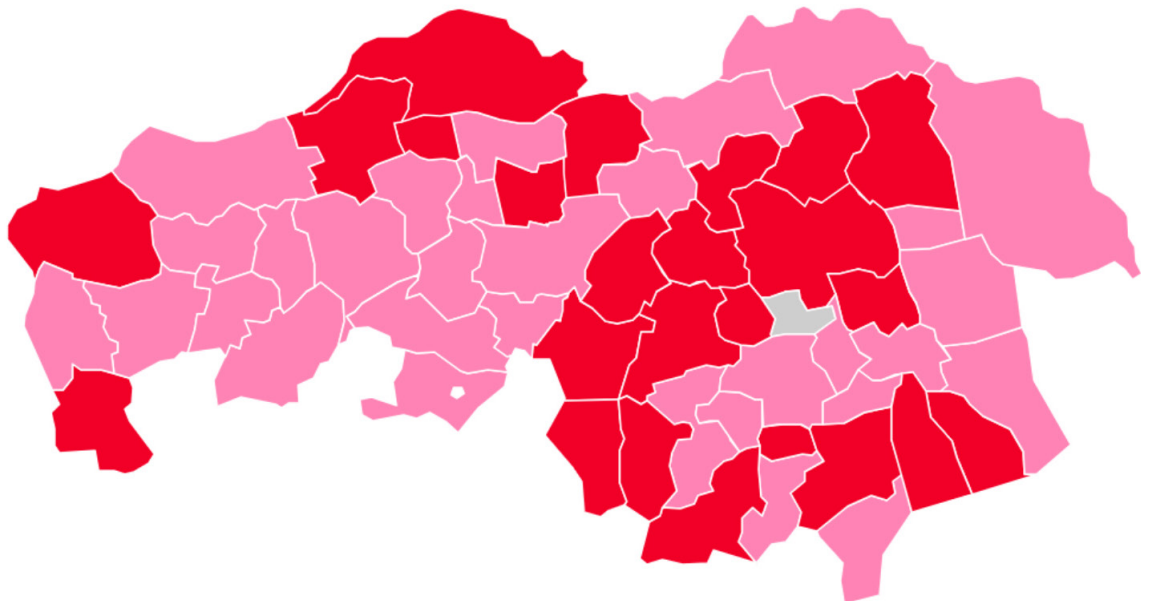
- Zonder kennis en begrip van de lokale context bestaat het risico, dat niet goed ingespeeld kan worden op de ontwikkelingen en behoeftes van lokale ondersteuners.
- Op veel plekken is geen of amper amateurkunstondersteuning aanwezig en ontbreekt er mogelijk een duidelijke visie op deze ondersteuning en een duidelijke opdracht en rolverdeling. Hierdoor is het amateurkunstveld in die gemeenten zeer kwetsbaar, zeker in vergelijking met gemeenten, waar die ondersteuning wel aanwezig is.
- We kunnen geen waardevolle input leveren aan een nationaal akkoord, als we dat niet in samenwerking met lokale ondersteuners kunnen doen. Wij willen vanuit een gelijkwaardig partnerschap met lokale ondersteuners leren en innoveren. Dat vergt een sterke relatie en een stevig netwerk.

De strategie

Kunstloc Brabant heeft in 30 gemeenten gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers, die zich binnen een gemeente bezighouden met amateurkunstondersteuning of daarvoor verantwoordelijk zijn. In kleine gemeenten is dit meestal één persoon, vaak een beleidsmedewerker van de gemeente, soms ook een culturele organisatie of een zzp'er. Zo ontstond snel een compleet beeld van hoe amateurkunst binnen de gemeente ondersteund wordt.

Het gebruik van een digitale enquête heeft bij het inplannen van gesprekken geholpen, om ervoor te zorgen dat we een diverse groep kleine, middelgrote en grote gemeenten uit alle regio's hebben kunnen spreken. In meer dan de helft van alle 56 gemeenten hebben gesprekken plaatsgevonden. Kunstloc Brabant speelde een actieve rol bij het verzamelen van informatie en het leggen van verbindingen tijdens de gesprekken. Door ter plaatse aanwezig te zijn, konden we niet alleen relevante gegevens verzamelen, maar ook ons kennis en netwerk inzetten, om de gesprekken productief te laten verlopen. Bovendien heeft dit mogelijk geleid tot het leggen van verbindingen met andere gemeenten, waardoor een bredere samenwerking en uitwisseling van informatie plaats kon vinden. Een analyse van de informatie is verwerkt in het rapport: *Rapport Inventarisatie Amateurkunstondersteuning* en online gedeeld op [Inventarisatie amateurkunst \(kunstlocbrabant.nl\)](https://www.inventarisatieamateurkunst.nl). Onderstaande interactieve kaart is ook online te vinden:

31 gemeenten in Noord-Brabant hebben lokale adviseurs,
24 nog niet en van **1 niet bekend**

Wat is er veranderd?

Door deze inventarisatie heeft Kunstloc Brabant een beter beeld gekregen, hoe amateurkunst lokaal wordt ondersteund en welke hulpvragen er leven bij lokale ondersteuners. We weten nu beter welke informatie zij van ons nodig hebben en op welke manier zij die willen ontvangen. Op basis van deze bevindingen hebben we onze eigen beleidsinstrumenten aangescherpt en onze dienstverlening geoptimaliseerd om de Herstelgelden effectiever in te kunnen zetten. Een voorbeeld hiervan zijn de creatieve sessies, waarin we aan de hand van de meest gestelde hulpvragen samen de toekomst van amateurkunstondersteuning hebben verkend.

Wat hebben we geleerd?

Een goed functionerende infrastructuur is essentieel, als je kwaliteit en toegankelijkheid van cultuurparticipatie wilt verbeteren. De opbrengsten van deze inventarisatie hebben dan ook een positief effect gehad op het gehele programma 'Een onderscheidend, divers en inclusief aanbod voor alle Brabanders'.

Ontwikkelen van toptalent in Brabant

Opgave

Met dit programma werkte Kunstloc Brabant aan het stimuleren en versterken van culturele instellingen en partijen om samen te werken aan talentontwikkeling in Brabant.

Het programma in de context van het werkveld

De ontwikkeling van artistieke talenten in Brabant vraagt structurele samenwerking tussen de drie overheidslagen, culturele organisaties, het kunstvakonderwijs en het bedrijfsleven. Zoals elke sector is ook de culturele sector gebaat bij de instroom van nieuwe talenten. Wanneer culturele organisaties kwetsbaar zijn en daarmee niet over de reserves beschikken om te kunnen investeren, vraagt het de samenwerking van partners in en rond het culturele veld om te investeren in innovatie en talentontwikkeling.

Aanvullend op het coördinatorschap en de communicatie van het TalentHub programma Brabant, toegelicht in hoofdstuk 3.7 van dit jaarverslag, heeft Kunstloc:

- Nieuwe en andere partijen geïnformeerd en geadviseerd over talentontwikkeling in Brabant en het Brabantse programma.
- De landelijke zichtbaarheid van het TalentHub programma vergroot. Daarvoor zijn gesprekken met de rijksfondsen en de provincies Zeeland en Limburg gevoerd.
- Een effectmeting uitgevoerd onder de oud-deelnemers aan het programma. Zij zijn bevestigd of deelname aan het programma een duurzame verbinding met Brabant heeft opgeleverd.
- Tot slot heeft de provincie een inventarisatie gevraagd van alle partijen in de Brabantse infrastructuur, die zich met talentontwikkeling bezighouden. Door het ontbreken van een concrete aanleiding is na ambtelijke afstemming besloten, om de inventarisatie niet uit te voeren.

Resultaat

Voor de periode 2023-2024 hebben 11 nieuwe partijen zich aangesloten bij één van de hubs van het TalentHubprogramma.

We hebben het TalentHubprogramma ambtelijk en bij de uitvoeringsorganisaties van de provincie Limburg en Zeeland bekendgemaakt. Een inhoudelijke uitwisseling met Limburg is opgestart. Met Zeeland wordt inmiddels verder verkend, of en hoe het TalentHubprogramma ook voor talenten vanuit deze provincie interessant kan zijn.

We hebben zicht gekregen op hoe, na deelname aan het TalentHubprogramma, oud-deelnemers zich verbonden blijven voelen met Brabant doordat we een effectmeting hebben uitgevoerd. Deze informatie kan de provincie gebruiken bij de doorontwikkeling van het programma vanaf 2025.

De rol van Kunstloc Brabant

- Kunstloc Brabant signaleert en analyseert ontwikkelingen en kansen over talentontwikkeling in het Brabantse culturele ecosysteem.
- Kunstloc Brabant adviseert op basis van deze informatie de (lokale, provinciale en landelijke) partners in het culturele veld, overheden en private partijen.
- Kunstloc Brabant haalt, in samenwerking met de coördinatoren van de hubs, informatie op over het effect van het hub programma bij alle partners en oud-deelnemers.

Versterken van het innovatief vermogen en het ondernemerschap van de cultuursector

De opgave

Door makers te verbinden aan opgaven en andere sectoren, kunnen zij waardevolle bijdragen leveren en tegelijkertijd inkomsten genereren. De intentie is dat de sector een sterkere positie krijgt als partner bij innovaties en maatschappelijke opgaven.

Door het cultureel ondernemerschap en de innovatiekracht van (startende) makers en instellingen met ambitie te versterken zijn zij in staat om artistieke, inhoudelijke en maatschappelijke doelen te realiseren en daarmee als cultureel ecosysteem een bijdrage te leveren aan een innovatief en levendig Brabant.

De twee opgaven in de context van het werkveld

In toenemende mate is er aandacht voor de rol van kunst en cultuur in maatschappelijke opgaven en in andere domeinen. Klimaatopgaven, positieve gezondheid en de nieuwe omgevingswet zijn kansrijke ontwikkelingen voor de sector. Maar makers en (potentiële) opdrachtgevers vinden elkaar nog niet vanzelf en hebben tijd nodig om elkaar goed te verstaan en vraag en aanbod op elkaar af te stemmen. Ook is de financiering voor de inzet van creatieven nog fragmentarisch en beperkt. In deze context is de ontwikkeling van goed opdrachtgeverschap en opdrachtnemerschap van groot belang. Kunstloc Brabant speelt een rol in deze ontwikkeling, gebaseerd op hun inzet in 2023.

Het Brabantse culturele ecosysteem blijft voortdurend in beweging en bestaat uit meer dan 10.000 initiatieven, organisaties en spelers. In 2023 startte voor de (middel)grotere instellingen de voorbereiding op de meerjarenregelingen van de drie overheidslagen die begin 2024 opengesteld zijn. Het toepassen van de Fair Practice Code wordt daarbij als belangrijk onderwerp gezien. Daarnaast blijft de ontwikkeling van startende makers en de positie van de zzp'ers een aandachtspunt. Deze groep is gefragmenteerd en heeft beperkte toegang en mogelijkheden om zich te ontwikkelen.

Daarnaast heeft de opkomst van AI en de bredere digitale transformatie een aanzienlijk grote invloed op vraag, aanbod en de ontwikkeling van makers en instellingen. Deze veranderingen dagen creatieve makers en culturele instellingen uit, zich zowel artistiek als zakelijk te ontwikkelen om meer artistieke, maatschappelijke of economische waarde te creëren. Kunstloc Brabant richt zich op het versterken van het culturele ecosysteem door in te spelen op de behoeften en ontwikkelingen die voortkomen uit de digitale transformatie en de opkomst van AI.

Resultaat

Programma's Kunst en Klimaat, Kunst en Opgaven en Kunst en Onderwijs

Via drie programma's Kunst en Klimaat, Kunst en Opgaven en Kunst en Onderwijs is gewerkt aan het vergroten van de inzet van makers bij maatschappelijke opgaven of in andere sectoren. We deden dit met matchmaking en bemiddeling, via kennisdeling en het adviseren over onder

andere beleid en financiering. Het feit dat er meer structurele aandacht en samenwerking is met creatieven bij de partners van het Van Gogh Nationaal Park en de Zuiderwaterlinie, wijst op een groeiend bewustzijn van het belang van kunst en creativiteit in het behoud en de promotie van deze gebieden.

Aan de Van Gogh Academy hebben meerdere makers en creatieven deelgenomen. Het feit, dat zij nu op een andere manier naar het invullen van de iconen van het park kijken, belooft vernieuwende perspectieven. Voor de Zuiderwaterlinie is de voorbereiding gestart, om een design challenge voor de Henriëttewaard in Den Bosch uit te schrijven in 2024. Het is bemoedigend, om te zien dat ambtenaren met als beleidsterrein ruimte, natuur of milieu van zowel de M7 gemeenten als de provincie zich hebben laten inspireren, om deze benaderingen toe te passen, om creatieve denk- en ontwerpkracht in te zetten bij het werken aan ruimtelijke- en klimaatopgaven.

Startende makers en studenten hebben via De Kunstopdracht kennis opgedaan om te werken in opdracht. Dit heeft geleid tot goed opdrachtgeverschap en twee daadwerkelijk uitgevoerde kunstwerken in het publieke domein.

Door hun werk in te zetten voor educatieve doeleinden en kennis te ontwikkelen over de primair onderwijssector, krijgen makers de kans om inkomsten te genereren in het onderwijs.

Versterken van het innovatief vermogen en het ondernemerschap van de cultuursector

76 scholen en ruim 4.200 kinderen van met name kleine en middelgrote gemeenten hebben daardoor kennis kunnen maken met professionele visuele kunsten. Door hun netwerk te vergroten en te intensiveren, hebben makers, instellingen en opdrachtgevers meer kennis (van elkaar) verkregen en hebben zo effectiever kunnen samenwerken aan gebieds- en klimaatopgaven en met het onderwijs. Het feit dat er via persoonlijk contact door onze adviseurs en bredere activiteiten meer dan 720 opdrachtgevers, makers en instellingen zijn bereikt, benadrukt het brede bereik van deze programma's.

Advies op maat

Daarnaast werken de adviseurs van Kunstloc Brabant in het verlengde van deze dienstverlening ook aan 'Advies op maat'. Met 'Advies op maat' bedient Kunstloc Brabant gemeenten en andere opdrachtgevers met onder andere de uitvoering van kunst in de openbare ruimte of het uitwerken van lokaal cultuurbeleid. Voor deze dienstverlening betalen de gemeenten en opdrachtgevers Kunstloc Brabant voor haar diensten.

Programma Cultureel ondernemerschap

Met het programma Cultureel ondernemerschap hebben we door bijeenkomsten, gesprekken, kennisdossiers, platform KONKAV, trainingen, adviesgesprekken en netwerkbijeenkomsten te organiseren meer dan 1000 makers, zzp'ers, studenten en culturele organisaties bereikt.

Het programma heeft opgeleverd dat:

- Makers, zzp'ers, studenten en culturele instellingen, naar grote tevredenheid, kennis over onder andere positionering en financiering hebben ontwikkeld en het eigen netwerk hebben kunnen uitbreiden.
- 20 Brabantse zakelijk leiders gecertificeerd zijn via het opleidingstraject Leiderschap in Cultuur (LinC) en 10 nieuwe Brabantse zakelijk leiders gestart zijn in september 2023.

- 12 Brabantse culturele instellingen, via het pilot programma Waardevol werkgeverschap, deskundiger geworden zijn in hoe de drie culturele codes te implementeren in de organisatie en hoe zij dit kunnen inzetten bij een meerjarenaanvraag begin 2024.
- Ruim 200 studenten van kunstvakopleidingen in Brabant geïnformeerd zijn over cultureel ondernemerschap en het Brabantse ecosysteem als voorbereiding op de beroepspraktijk.
- 350 zzp'ers, via ruim 20 trainings- en netwerkdagen, kennis en vaardigheden hebben opgedaan over onder andere positionering, cultureel ondernemerschap en communicatie.

Kunstloc Brabant werkt samen met verschillende partners en financiers zoals Kunsten '92, VSB, Cultuur en Ondernemen, Fonds Cultuur Participatie (FCP), Nieuwe Veste, Fontys, Universiteit Utrecht, BrabantC, CAOP en Provincie Zeeland, om dit programma te realiseren.

De impact op het veld en de dienstverlening in dit programma hangen nauw samen met het TalentHub- en impuls geldenprogramma. (zie hiervoor de hoofdstukken 3.7 en 3.8 in dit jaarverslag)

Programma Cultureel Ecosysteem

Met het programma Cultureel Ecosysteem werkte Kunstloc Brabant aan het vergroten van de samenhang in de sector, het stimuleren van innovatie in de sector en de aansluiting van beleid en (financierings)instrumenten op de sector. Dit heeft Kunstloc Brabant gedaan, door het analyseren van hiaten, trends en ontwikkelingen, het delen van deze kennis met diverse stakeholders, het adviseren van overheden en het uitvoeren van het Brabantstad programma Publieksdata.

Het programma heeft opgeleverd dat:

- De provincie is voorzien van informatie en advies om hun beleidsinstrumenten zoveel mogelijk te laten aansluiten bij de behoeften van het veld. Denk hierbij aan de beleidsinstrumenten als de meerjarenregeling, de pilot regeling Levendig Brabant, Subsidie stimulators publieksbereik en de opvolger van de impuls gelden. Op basis daarvan heeft de provincie haar eigen afwegingen en keuzes gemaakt.
- Dat 25 presentatie-instellingen, via het Brabantstad programma Publieksdata, kennis hebben opgedaan over het werken met data. Zij hebben via het culturele doelgroepen model inzicht gekregen in welk publiek wordt bereikt.
- Kunstloc Brabant met DEN (kennisinstituut voor digitale transformatie en cultuur) een verkenning is gestart om in 2024 intensiever te gaan samenwerken rond het landelijke programma digitale transformatie.

De rol van Kunstloc Brabant

Kunstloc Brabant initieert en organiseert programma's, netwerken, pilots of samenwerkingsverbanden om kennisuitwisseling te organiseren en richt zich erop om vraag en aanbod te verbinden en om de samenwerking in de sector te bevorderen.

Kunstloc Brabant signaleert en analyseert ontwikkelingen relevant voor het Brabantse culturele ecosysteem en gebruikt deze informatie bij advisering aan en kennisdeling met (lokale, provinciale en landelijke) partners in het culturele veld, overheid, de maatschappelijke sector en private partijen.

Casus: Projecten mét verbeeldingskracht in Van Gogh Nationaal Park

Introductie

Kunstloc Brabant en het Van Gogh Nationaal Park werken samen om met partners het Brabantse landschap van de toekomst te ontwikkelen met creativiteit in de geest van Van Gogh als uitgangspunt. Kunstloc Brabant draagt bij aan de omgevingskwaliteit door de inzet van haar netwerk van makers, kennis en activiteiten. En het Van Gogh Nationaal Park stelt haar netwerk open, om zo de kwaliteit van de activiteiten van de partners vanuit kunstinhoudelijk perspectief te versterken.

Vraagstuk/de uitdaging

Een van de activiteiten waarin wordt samengewerkt, is de Van Gogh Academie; een samenwerkingsruimte voor pioniers, die met hun plannen een bijdrage willen leveren aan de ambitie van het Van Gogh NP. Centrale vraag hierbij was: “Hoe kunnen deelnemers aan de academie verbeeldingskracht inzetten, om hun plan om de leefomgeving te verbeteren te realiseren?”

De strategie

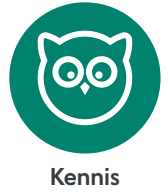
Kunstloc Brabant is erin geslaagd, om de deelnemers aan kunstenaars en creatieve makers bij de uitvoering van hun project te binden en de deelnemers zogenaamd een duwtje in de rug te geven, om hun plan verder te brengen. Niet alleen qua kennis van regelgeving, financieringsmogelijkheden en netwerk, maar juist ook op het gebied van storytelling of om hun project eens vanuit een heel ander perspectief te bekijken en te beleven. Inmiddels ontvingen vijf deelnemers hiervoor een kunstvoucher, waarmee ze samenwerkten met een kunstenaar of ontwerper en een extra dimensie konden geven aan hun initiatief. Daarnaast kregen kunstenaars hierdoor de mogelijkheid om in opdracht, met financiering, mee te werken aan opdrachten in andere domeinen (cross-overs).

De verandering

Deelnemers en partners zijn enthousiast en zien de toegevoegde waarde van de samenwerking met kunstenaars. De cross-overs bieden ontwikkelingskansen, geven andere inzichten en belevingen van het project en verhogen de omgevingskwaliteit. Makers uit 2023 zijn nog steeds bezig met hun projecten, waardoor er nog geen ontwikkelingen te rapporteren zijn. Uit eerdere trajecten is gebleken dat kunstenaars gemakkelijker nieuwe samenwerkingen en andere financieringsvormen vonden.

Casus: Het belang van de culturele codes

Introductie

De Fair Practice Code (FPC) is in het leven geroepen om een gezonde arbeidsmarkt in de culturele en creatieve sector te realiseren. Om instellingen hierbij te ondersteunen bood Kunstloc Brabant twee trajecten aan: een Do-It-Yourself workshoptraject (DIY) en het programma 'Waardevol Werkgeverschap'. Het programma kwam tot stand in samenwerking met The Curiosophy Collective, de Universiteit van Utrecht en organisatiebureau CAOP. Dit programma betrof het spectrum van de drie codes, inclusief de Governance Code Cultuur en de Code Diversiteit en Inclusie en was bedoeld voor directeuren, zakelijk leiders en opdrachtgevers.

Vraagstuk/de uitdaging

Werken aan waardevol werkgeverschap is geen gemakkelijke opgave, maar speelt een steeds grotere rol en vraagt om serieuze aandacht. Om een gezonde sector te creëren, moet aan overheden en financiers de waarde van kunst en cultuur getoond worden. De sector moet lastige keuzes maken, kennis van de codes is daarbij cruciaal. Het is een mindsetverandering en heeft tijd nodig.

De strategie

In het eerste traject volgden 30 culturele instellingen een zelf gefaciliteerd workshoptraject met een praktische DIY-kit. De toolkit werd ontwikkeld door Kunsten '92. Met de kennis en handvatten uit de toolkit werkten zij actief en op maat de visie op de FPC uit binnen de eigen organisatie, aan de hand van een startbijeenkomst, drie online colleges over onder andere fair pay en duurzame inzetbaarheid, en een slotbijeenkomst.

Het tweede programma 'Waardevol Werkgeverschap' bestond uit een intervisietraject van drie bijeenkomsten met lopende cases. De 12 deelnemers, allen zakelijk leiders uit de Brabantse culturele sector, werkten aan het verhelderen en scherp krijgen van hun waarden waardoor zij in staat zijn geweest om fundamentele vragen met betrekking tot hun leiderschap aan te pakken en te verkennen.

De verandering

Het feit dat 90% van de deelnemers nieuwe inzichten heeft opgedaan en de kennis als toepasbaar beschouwt, is een indicatie van het effectieve karakter van het intervisietraject 'Waardevol Werkgeverschap'. Bovendien is het bemoedigend om te horen dat de instellingen bezig zijn met het implementeren van de FPC als integraal onderdeel van hun denk- en werkwijze. Kunstloc Brabant hoopt dat deze voorhoede de rest van de Brabantse instellingen op weg kan helpen. De ondersteuning bij het implementeren van de andere culturele codes door Kunstloc Brabant gaat stap voor stap door.

Cultuureducatie

De opgave

Aanvullend op het Programma Cultuureducatie met Kwaliteit (zie hoofdstuk 3.6) werkt Kunstloc Brabant aan bovenlokale samenwerking om de kwaliteit en toegankelijkheid van cultuureducatie in Noord-Brabant te versterken en deze met lokale en regionale partners (lokale intermediairs, cultuur coördinatoren, cultuurprofessionals, beleidsmakers, schoolbesturen en trainers) te borgen binnen het onderwijs. Zodat alle kinderen en jongeren via het onderwijs in aanraking kunnen komen met cultuur.

De opgave in de context van het werkveld

Cultuurdeelname op school

In dit programma hebben we in 2023 vooral ingezet op het ondersteunen en versterken van de infrastructuur: het stelsel van waaruit cultuureducatie wordt ondersteund en aangeboden. Het programma bestond in 2023 uit verschillende netwerk- en kennisbijeenkomsten en vele regio-overleggen. Daarnaast hebben we een documentaire laten maken over het belang van cultuureducatie op scholen, en hebben onze adviseurs hun kennis breed verspreid via verschillende media zoals filmpjes, artikelen, blogs, interviews en nieuwsbrieven.

Resultaat

Noord-Brabant heeft een uitgebreid netwerk van lokale intermediairs – het zogenaamde NICE (Netwerk Intermediairs Cultuureducatie). Deze intermediairs zijn hét lokale aanspreekpunt op het gebied van cultuureducatie. Onze adviseurs helpen de intermediairs cultuureducatie bij het uitvoeren van hun functie als schakel tussen de vraag uit het onderwijs en het culturele aanbod in een gemeente.

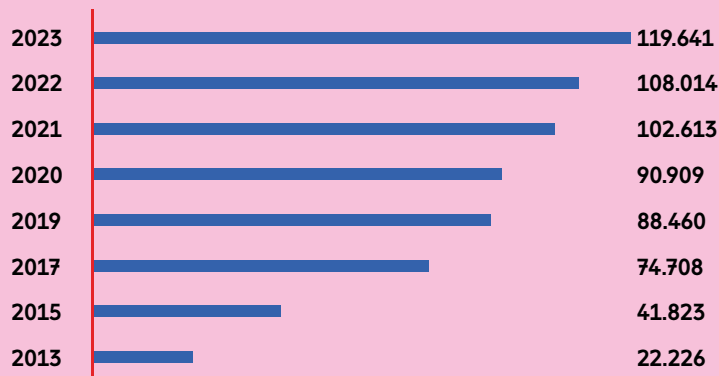
We hebben in 2023 met dit netwerk een gevarieerd programma van bijeenkomsten georganiseerd. Van het introduceren van het nieuwe verantwoordingsstelsel voor CmK3 tot het bespreken van de resultaten van de monitor CmK3. Van een toekomstverkenning cultuureducatie in Noord-Brabant 'Op weg naar CmK4' tot een NICE XL/ Inspiratiedag 'Kunst als inspiratie voor (cultuur)onderwijs' voor intermediairs, cultuurcoördinatoren, onderwijs en cultuurprofessionals.

Daarnaast hielden we drie netwerkbijeenkomsten voor intermediairs en cultuurcoördinatoren specifiek gericht op het voortgezet onderwijs en voor intermediairs en cultuurcoördinatoren in het voortgezet onderwijs. Thema's van deze netwerkbijeenkomsten waren de mentale gezondheid van jongeren en de rol die cultuur hierin kan spelen (bij Erfgoed Brabant), STEAM-onderwijs en de verbinding tussen kunst en technologie (bij Nieuwe Veste) en een bijeenkomst over design thinking binnen het vmbo (in Het Noord-Brabants Museum).

Cultuureducatie met Kwaliteit 3

Cultuureducatie met Kwaliteit 2023

Blijvende stijging in bereik aantal leerlingen: weer 11% meer leerlingen bereikt ten opzichte van 2022.

540 leraren, cultuurprofessionals en intermediairs geschoold

Resultaat

In de rol van penvoerder is Kunstloc Brabant verantwoordelijk voor de uitvoering, monitoring en verantwoording van het programma Cultuureducatie met Kwaliteit 3. Daarin zijn de volgende resultaten behaald:

Monitor 2021-2022

Om inzicht te krijgen in de resultaten, voortgang en impact van de projecten en dienstverlening gekoppeld aan CmK3, is PON & Telos gevraagd tweejaarlijks een meting uit te voeren. In 2022 heeft de eerste meting plaatsgevonden. De resultaten hiervan zijn in mei 2023 gepubliceerd in een monitrorrapport. Bij de meting zijn zowel culturele aanbieders, intermediairs als scholen betrokken. Het rapport geeft een beeld van de huidige staat van cultuureducatie in Brabant en welke ontwikkelkansen er liggen. En het biedt informatie ter verantwoording van de financiële inzet.

Resultaat:

- Er is één uitgebreide versie van het monitrorrapport en een verkorte versie daarvan opgesteld en gepubliceerd op onze website: [Monitor Cultuureducatie 2022- Kunstlocbrabant.nl](https://www.kunstlocbrabant.nl/monitor-cultuureducatie-2022).
- Wij hebben het rapport intern besproken en de resultaten, aandachtspunten en kansen ook uitvoerig besproken met het werkveld.

Themagroep Curriculumvernieuwing

De twee instrumenten voor curriculumvernieuwing, 'De Cultuur Loper' en 'De Culturele Ladekast' zijn samengevoegd. De bestaande tools zijn verdeeld over drie fases die een intermediair

met een school doorloopt ('route bepalen > uitvoeren > onderhouden'). Daarbij spreken we voortaan over een traject in plaats van een instrument, waarbinnen bestaande instrumenten worden ingezet aansluitend bij de visie van de school.

Themagroep Kanselijkheid

Vervoersproblematiek is geagendeerd: een drempel voor de toegang tot kunst en cultuur waar gemeenten en scholen mee worstelen. Daarnaast is kennis ontwikkeld met betrekking tot cultureel responsief onderwijs, dat aanspraak maakt op de meerstemmigheid in de klas en de verschillende verhalen, die leerlingen met zich meenemen.

Een lespakket 'Thuis op school' is ontwikkeld met daarin handvatten voor het onderwijs.

Hierin is een link gelegd naar de Kinderboekenweek die in het teken stond van diversiteit en inclusie. Zie casus.

Themagroep Professionalisering

Er is een competentiematrix opgesteld, waarin de rol en competenties van de cultuurprofessional zijn gevat. Tevens is opgehaald, waar urgentie en prioriteit wordt gevoeld rondom het gezamenlijk ontwikkelen van bovenlokaal scholingsaanbod voor deze doelgroep. Speerpunten zijn procesgerichte didactiek, pedagogische vaardigheden, werken vanuit vak- integratie/ thematisch werken en flexibel en in co-creatie kunnen inspelen op de situatie en visie van een school.

Resultaat:

- Eén competentiematrix voor de cultuurprofessional
- Samenwerking met landelijke partners voor competentiematrix cultuurprofessional en de intermediair

Scholingsregeling

- 38 ICC'ers (PO) en 14 CC'ers (VO) hebben hun certificaat behaald;
- 10 intermediairs/culturaanbieders hebben de CmK-basistraining succesvol afgerond;
- 33 aanvragers hebben via de Scholingsregeling ontwikkelbudget ontvangen, waarmee zo'n 462 deelnemers (grotendeels leraren) zijn bereikt;
- Aan de trainingen STEAM (voor VO-docenten) en Frisse Peper (VO-docenten en intermediairs) deden in totaal 21 personen mee.

Samenwerking Fontys

We zijn gestart met een langdurige samenwerking met Fontys Academy of the Arts in het kader van Leven Lang Ontwikkelen (LLO). Het doel is, om expertise en netwerk van beide organisaties duurzaam te verbinden rondom professionaliseringsaanbod voor het werkveld.

Resultaat:

- Twee netwerkbijeenkomsten met docenten van Fontys;
- Eén leertraject 'Uitvoerende kunstenaars voor de klas' i.s.m. Fontys en H19;
- Eén samenwerking voor de inrichting van een module 'cultural awareness' bij Fontys.

Cultuureducatie met Kwaliteit 3

Op weg naar CmK4

In juni 2023 kondigde staatssecretaris Uslu aan, dat er een vervolg komt op Cultuureducatie met Kwaliteit. De nieuwe regeling CmK4 loopt van 2025 t/m 2028. Een aanvraag voor CmK4 kan alleen gedaan worden door een provincie, grote regio of gemeentes vanaf 90.000 inwoners. Kunstloc Brabant heeft van de provincie Noord-Brabant opdracht gekregen, om als penvoerder een aanvraag te doen voor alle kleine en middelgrote gemeentes en te onderzoeken of hierin ook de grote steden kunnen aanhaken.

Resultaat:

- Procesplanning om te komen tot een plan voor CmK4. Zowel uitvoeringsorganisatie als beleidsmakers zijn hierbij betrokken;
- Kennispagina waarop gemeenten en intermediairs op de hoogte worden gehouden van alle ontwikkelingen. Zie [Cultuureducatie met Kwaliteit 4 \(kunstlocbrabant.nl\)](https://kunstlocbrabant.nl);
- Documentaire over het belang van cultuureducatie om intermediairs te helpen binnen hun gemeente draagvlak te creëren voor CmK. Zie <https://youtu.be/ISeMT1ywE2M>.

De rol van Kunstloc Brabant

Kunstloc Brabant speelt een leidende rol als voorzitter van de stuurgroep. Daarnaast zijn twee adviseurs betrokken bij de stuurgroep, een penvoerder en een vertegenwoordiger van de kleinere gemeenten. Aan elke themagroep neemt Kunstloc Brabant deel met twee adviseurs: één adviseur levert de inhoudelijke bijdrage en vertegenwoordigt de kleinere gemeenten en één adviseur is procesbegeleider.

Casus: Thuis op school

Introductie

Kansengelijkheid is één van de thema's binnen het programma Cultuureducatie met Kwaliteit. Een groot containerbegrip, waarover we vanuit het werkveld vaak de vraag krijgen: Wat zijn concrete handvatten om hiermee aan de slag te gaan?

Vraagstuk/de uitdaging

In Brabant hebben niet alle leerlingen gelijke kansen als het gaat om toegang tot cultuureducatie. Er zijn nog veel sociaaleconomische, geografische maar ook financiële, fysieke of mentale drempels. Veel aanbod is bijvoorbeeld alleen ontwikkeld voor regulier onderwijs en daardoor niet toegankelijk voor leerlingen in het speciaal onderwijs. Daarnaast sluit het aanbod niet aan op de groeiende verscheidenheid van diversiteit in de samenleving. Niet iedere leerling herkent zich in het aanbod, waardoor leerlingen ongelijke kansen krijgen zich cultureel te ontwikkelen. Cultuureducatie kan eraan bijdragen bewustzijn te creëren op de verscheidenheid in perspectieven en vanuit daar meerstemmigheid stimuleren. Dat levert leerlingen niet alleen een bredere blik op de wereld op, maar ook een prettigere leefomgeving. Maar hoe doe je dat dan? Wat kun je doen in de klas om dit voor elkaar te krijgen?

De strategie

Het Kinderboekenweek thema van 2023 is "Bij mij thuis". Dit is een uitgelezen kans om bijzondere aandacht te hebben voor de culturele diversiteit van kinderen in de klas. Het vraagt prioriteit te geven aan een inclusieve benadering voor alle leerlingen, zodat ieder kind zich gezien en gehoord voelt en zich daardoor optimaal kan ontwikkelen. Verschillende onderzoeken tonen aan, dat hiermee ook wordt bijgedragen aan het creëren van gelijke kansen. Kunstloc Brabant heeft daarom met een aantal professionals op het gebied van cultuur, onderwijs en inclusie in een professionele leergemeenschap het lespakket 'Thuis op School' ontwikkeld. Zie Lespakket 'Thuis op School' (kunstlocbrabant.nl). Dit lespakket is aangesloten bij het thema van de Kinderboekenweek "Bij mij thuis". Ook na de Kinderboekenweek is het materiaal goed te gebruiken, om aan de slag te gaan met inclusiviteit in de klas.

De verandering

De aandacht voor het onderwerp en de aanwezigheid van het lespakket hebben veel gesprekken op gang gebracht over: zien en horen we ieder kind? Scholen waren zeer positief over het lespakket. Het lespakket is vele malen gedownload en het kennisartikel is boven verwachting goed gelezen.

'Kansengelijkheid komt in wisselende mate voorbij als onderwerp van gesprek met scholen, maar concrete handvatten worden wel gemist.'

Uit: monitor Cultuureducatie in Brabant 2021-2024, door Het PON & Telos

TalentHub Brabant

Netwerk

De opgave

Met het TalentHub Brabant programma ondersteunt Kunstloc Brabant de ontwikkeling van talenten in de volle breedte van het culturele veld. In samenwerking met culturele partners in zogenaamde hubs, wordt op een duurzame manier talent verbonden aan Brabant. In 2023 werkte Kunstloc Brabant aan de doorontwikkeling van het programma, het verstevigen van de hub-structuur en de onderlinge kennisuitwisseling.

Het programma in de context van het werkveld

TalentHub Brabant voorziet in de noodzakelijke ruimte en tijd voor talentontwikkeling door financiering en ondersteuning van een divers netwerk van samenwerkingsverbanden (hubs) van culturele instellingen, festivals, podia, presentatie-instellingen, opleidingen en bedrijfsleven. Het programma kent hubs in de disciplines beeldende kunst, dans/theater/circus, muziek, film/av, design en letteren. Binnen de hubs wordt samengewerkt aan talentontwikkeling op maat, dicht op het veld op zowel artistiek als zakelijk vlak.

De hubs verschillen onderling sterk in omvang en werkwijze. Ze beschikken niet allemaal over voldoende robuuste organisaties en ook samenwerking is niet overal al even vanzelfsprekend. Elke hub vraagt ondersteuning op maat, om binnen de bestaande context, mogelijkheden en middelen maximaal in te kunnen zetten op talentontwikkeling.

Resultaat

Hub-partners

Het netwerk van samenwerkingspartners die de zeven hubs vormen, is gegroeid van 51 naar 62. Met name de kleinere hubs zijn gegroeid met als gevolg, dat ze nu wat minder kwetsbaar zijn. Dit was een van de doelen van Kunstloc Brabant wat betreft de doorontwikkeling van het programma. De hub-partners zijn positief over het programma, de samenwerking en de geboden ondersteuning vanuit Kunstloc. Dit is vastgesteld tijdens interdisciplinaire bijeenkomsten en de contacten tussen de hubs en de accounthouders bij Kunstloc.

Talenten

De talenten geven in de jaarverslagen van de hubs aan dat het programma een bijdrage levert aan een meer zelfstandige beroepspraktijk. Verder blijkt uit een enquête onder alle oud-deelnemers, dat 86% aangeeft, dat deelname aan TalentHub Brabant heeft bijgedragen aan de binding met Brabant. In 2023 hebben 68 talenten aan de programma's van de hubs deelgenomen.

De zichtbaarheid van de talenten is toegenomen. Via het TalentHub-platform zijn 15.645 personen bereikt en geïnformeerd over de Brabantse talenten en het programma. Het online bereik via social media is met 71% gestegen. Het aantal talentenprofielen is gestegen van 181 naar 251 stuks. Verder heeft Kunstloc Brabant op www.talenthub-impact.nl door middel van visualisatie van data de opbrengsten van het TalentHub programma 2020-2022 in beeld gebracht.

Kunstloc Brabant heeft 46 nulmetingen bij talenten uitgevoerd. Deze geven de talenten inzicht in de eigen ontwikkelbehoefte en fungeren als uitgangspunt voor de individuele ontwikkelplannen. Kunstloc Brabant heeft ook een eindmeting ontwikkeld, waarin na uitstroom uit het programma de ontwikkeling van de talenten in kaart gebracht kan worden. In 2023 zijn in een pilot 10 eindmetingen uitgevoerd. Deze pilot heeft bijgedragen aan de ontwikkeling van dit instrument.

Effect op netwerk

Naast dat deelnemers aangeven dat zij een groter Brabants netwerk hebben en daarin zichtbaarder zijn, worden de volgende concrete manieren het vaakst genoemd over hoe deelname heeft bijgedragen aan een grotere binding: meer samenwerking met Brabantse culturele instellingen, anderen weten hen beter te vinden, zij presenteren hun werk vaker in Brabant, en ze hebben een beter beeld van de mogelijkheden die Brabant hen als cultureel ondernemer biedt.

Deelnemers TalentHub in enquête:

“Het programma introduceerde me bij filmmakers en creatieven in Brabant en gaf me daarnaast de mogelijkheid om mijn werk te presenteren aan lokaal publiek”

“Voorheen voelde het alsof ik geen andere keus had: als je mee wilt draaien in deze industrie moet je naar de randstad. Mijn TalentHub heeft mij geleerd dat dit niet per se hoeft, je kan in elke regio voor jezelf werk genereren.”

De rol van Kunstloc Brabant

Binnen het TalentHub Brabant programma heeft Kunstloc Brabant een adviserende, coördinerende en uitvoerende rol.

Kunstloc Brabant:

- Is partner van de provincie bij de uitvoering van het TalentHub Programma.
De provincie voert de TalentHub regeling uit. Kunstloc Brabant adviseert de provincie inhoudelijk over aanvragen, afrekeningen, tussenverslagen en aanpassingsverzoeken en verzorgt de monitoring van de hubs.
- Adviseert de hubs en zorgt voor onderlinge kennisuitwisseling en samenwerking.
- Beheert het online platform www.talenthubbrabant.nl waarop best practices worden gedeeld en de werkwijze en de Brabantse talenten in de schijnwerpers worden gezet.
- Heeft data verzameld voor de impactpagina www.talenthub-impact.nl waar de opbrengsten van het programma 2020-2022 worden gevisualiseerd.
- Voert de nulmetingen uit voor 6 van de 7 hubs.
- Begeleidt de hubs bij de subsidieaanvraag en de eindafrekening.
- Geeft advies over het vormgeven van het talentenprogramma en talentontwikkelingsbeleid aan de provincie
- Zorgt voor het multidisciplinaire programma.
- Signaleert, analyseert en adviseert stakeholders over de werking en de impact van dit programma in het culturele veld.

Met de opgedane kennis en ervaring adviseren we overheden, het culturele veld en andere relevante stakeholders over hoe de provincie Brabant nog aantrekkelijker kan maken voor het ontwikkelen van talenten.

Quotes

Van talenten en coördinatoren van hubs uit TalentHub Brabant over het effect van het programma.

“Een belangrijke stap in mijn groei gedurende deze afgelopen maanden was het verschuiven van mijn focus van het bedrijf naar mezelf als individu. Het heeft tijd gekost om te leren hoe ik mezelf niet slechts als een onderdeel van het bedrijf presenteer, maar als een essentieel onderdeel, en om te begrijpen hoe mijn proces, met al zijn sterke en zwakke punten, waarde toevoegt. Ook heeft het afgelopen jaar in het teken gestaan van hoe ik mezelf als maker dan presenteer en hoe ik me kan manoeuvreren in een kunstwereld waar ik me nog niet helemaal onderdeel van voel.”

Sanne Boersma – ontwerper - TalentHub Design to Market

“De begin- en ook eindmeting geven ons als coördinator en ook de talenten duidelijke handvatten voor de inrichting van het traject, maar laten ook de impact en het effect van de keuzen voor coaches en begeleiding zien. Het is mooi om te kunnen ‘meten’ waar een talent aan het begin en na het volgen van Next staat.”

Paulien Mandos – coördinator – TalentHub Next

“Het Next talentprogramma heeft mijn ogen geopend voor het feit dat ik mij niet alleen moet focussen op het maken van films, maar vooral een gezonde en duurzame beroepspraktijk moet ontwikkelen die uit meerdere onderdelen bestaat. Elk onderdeel draagt bij aan een sterke basis van waaruit ik mij verder kan ontwikkelen, mijzelf kan blijven uitdagen, nieuwe perspectieven kan vergaren en mijzelf financieel kan redden.”

Talent – filmmaker – TalentHub Next

“PLAN heeft ervoor gezorgd dat er deuren voor me openstaan. De garantie op steun bij alle partners geeft me wind in de zeilen. Waar ik voorheen heel lang bezig was met randvoorwaarden van mijn werk, bijvoorbeeld zorgen dat het überhaupt ergens vertoond kan worden, kan ik nu veel meer focus op het maken zelf leggen.”

Anna Verkouteren Jansen – theatermaker - PLAN

Impulsgelden- programma 2023

De opgave

Door creatieve makers en culturele organisaties te ondersteunen, draagt het programma bij aan een levendig cultureel landschap in Noord-Brabant. Met dit programma ondersteunt Kunstloc Brabant creatieve makers en culturele organisaties in hun ontwikkeling tot veerkrachtige spelers in het culturele veld die bijdragen aan het woon-, werk- en leefklimaat in Noord-Brabant. Bovendien is het versterken van de positie van de sector als partner bij innovaties en maatschappelijke opgaven een belangrijke stap richting een meer inclusieve en betrokken gemeenschap.

Het programma in de context van het werkveld

Met het impulsgeldenprogramma zette Provincie Noord-Brabant in op versterking van de kunst- en cultuursector in de volle breedte; van amateurkunst, cultuureducatie tot de professionele kunsten. Het programma bevatte verschillende financieringsinstrumenten; crowdfunding, kennisvouchers, projectsubsidie, de makersregeling en de Brabantse cultuurlening, die op maat werden ingezet naar gelang behoefte, doelgroep en stadium van ontwikkeling. Dit maakt het mogelijk voor zowel amateurkunstenaars als professionele kunstenaars, om ondersteuning te krijgen op maat, afhankelijk van hun specifieke situatie en ontwikkelingsfase.

De verschillende financieringsinstrumenten boden - in combinatie met advisering, begeleiding en monitoring - met name startende, kleine en middelgrote initiatieven de mogelijkheid een veerkrachtige beroepspraktijk te ontwikkelen, samen te werken met andere sectoren of de maatschappelijke impact te vergroten en daarmee bij te dragen aan een meer divers en inclusief aanbod. Deze initiatieven zijn niet altijd vanuit de eigen bedrijfsvoering te realiseren. Financiële ruimte, expertise en netwerk ontbreken om de volgende stap in de ontwikkeling te zetten. Een financiële impuls in combinatie met de toegang tot kennis en expertise over ondernemerschap helpt partijen in de culturele sector bij het maken van een stap in hun ontwikkeling.

Impulsgelden stopt na 2023

De Provincie Noord-Brabant stopt na 2023 met het impulsgeldenprogramma. De provincie zet in op de ontwikkeling van een nieuw investeringsprogramma dat past bij het beleidskader Levendig Brabant.

Het succesvolle impulsgeldenprogramma werd eind 2023 na 10 jaar afgerond. Vanaf 2013 hebben meer dan 750 instellingen en makers een stap kunnen zetten in hun ontwikkeling, de samenwerking met een andere sector kunnen vormgeven of nieuwe doelgroepen bereikt met behulp van deze provinciale investering. Het programma heeft een stevige bijdrage geleverd aan het makersklimaat in Brabant.

impulsgelden 2016 - 2023

€ 1.676.661

impulsgelden 2023 verstrekt

€ 1.428.038

subsidies

€ 167.208

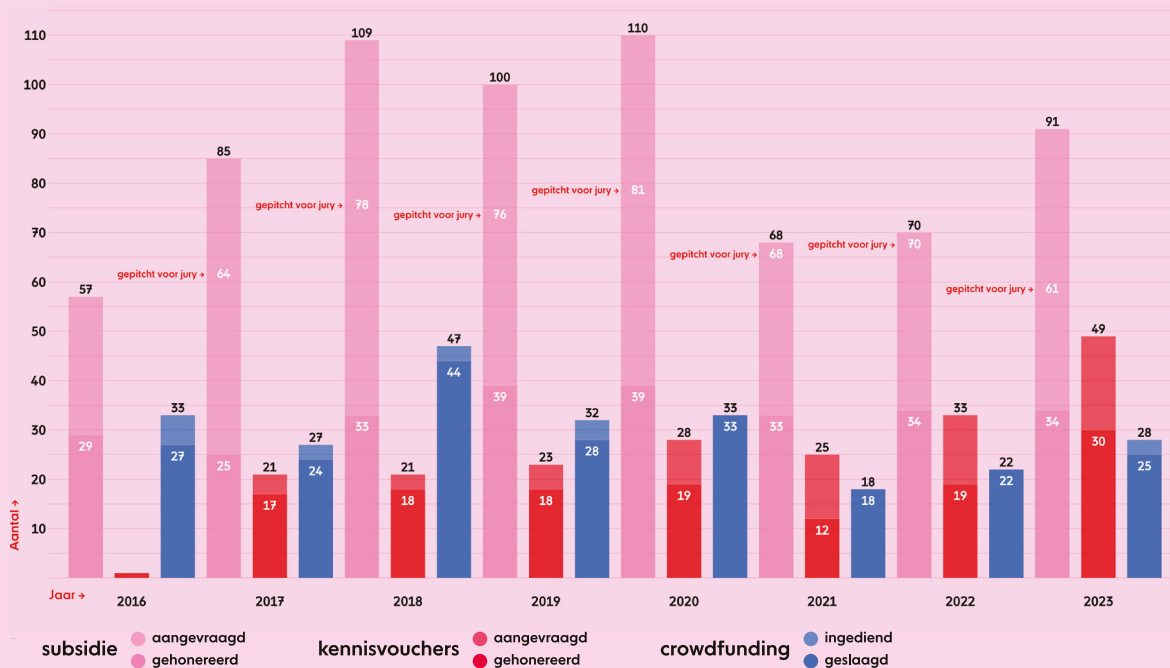
kennism vouchers

€ 81.415

crowdfunding

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
subsidie impulsgelden beschikbaar	€ 2.01	€ 1.92	€ 1.85	€ 2.02	€ 1.9	€ 1.46
aangevraagde subsidie	€ 5.84	€ 4.8	€ 4.74	€ 3.21	€ 3.67	€ 3.48

bron: kunstloc in subsidies

Resultaat

Aanvragers

In 2023 hebben we met dit programma 89 makers of culturele organisaties kunnen helpen bij het maken van een volgende stap in hun ontwikkeling via een aanvraag bij de Impulsgeldenregeling, waarvan 34 subsidies impulsgelden (1.428.038 euro), 25 subsidies voor crowdfunding-campagnes (81.415 euro), 30 kennism vouchers (167.208 euro) en negen subsidies voor makersregelingen aan gemeenten (331.000 euro).

De provincie

Kunstloc Brabant heeft de Impulsgeldenregeling conform wet- en regelgeving uitgevoerd en de provincie geadviseerd over de doorontwikkeling van het programma zodat deze aansluit bij de provinciale beleidsontwikkeling en passend is bij de ontwikkelingen in het veld.

De adviescommissie

Kunstloc Brabant ondersteunt de adviescommissie bij de uitvoering van hun rol en coördineert de procedure van de regeling, waaronder het bewaken van de kwaliteit en zorgvuldigheid van de beoordelingsprocedure. De commissie was tevreden over de geboden ondersteuning door Kunstloc Brabant.

In dit overzicht zijn alle gehonoreerde projecten te bekijken (selecteer op 2023).

Impulsgelden- programma 2023

De rol van Kunstloc Brabant

Kunstloc Brabant was procesbegeleider en verzorgde de procedurele afhandeling van het impulsgeldenprogramma. Van handling, communicatie, monitoring tot adviseren van de provincie over de inhoud en doorontwikkeling van de regeling. Kunstloc Brabant signaleerde, analyseerde en adviseerde stakeholders over de werking en de impact van dit programma in het culturele veld in relatie tot het Brabantse culturele ecosysteem.

Om de impact van het impulsgeldenprogramma te vergroten adviseerde Kunstloc Brabant aanvullend ook (potentiële) aanvragers en gemeenten over het impulsgeldenprogramma, de verschillende instrumenten en ook alternatieven. Ook adviseerden wij potentiële aanvragers hoe te komen tot een succesvolle aanvraag. Daarnaast begeleiden en adviseren we alle gehonoreerde aanvragers crowdfunding, kennisvouchers, de lening en de makersregeling bij de verdere realisatie van hun ambities.

Een showcase van een aantal ondersteunde trajecten in 2023

Crowdfunding

Wiesje Peels - DOKAR

Wiesje Peels maakte in samenwerking met Stichting 'De Mix Fotoprojecten' een expositie met werk van Martien Coppens en nieuw eigen werk dat daarop reflecteert. Om dit nieuwe werk te maken fietste Wiesje door Brabant om ondertussen te fotograferen én te ontwikkelen. Daarvoor bouwde ze een DOKAR; een mobiele doka. Om de DOKAR te kunnen maken, startte Wiesje een crowdfunding-campagne.

Dit traject heeft ze succesvol afgerond en daarmee €10.100,- (126% van haar doelbedrag) opgehaald voor de realisatie van 'DOKAR'.

De expositie was te zien op station Tilburg University, op het universiteitsterrein van Tilburg University en binnen in één van de Universiteitsgebouwen.

Kennisvoucher

Nele Vandeneede

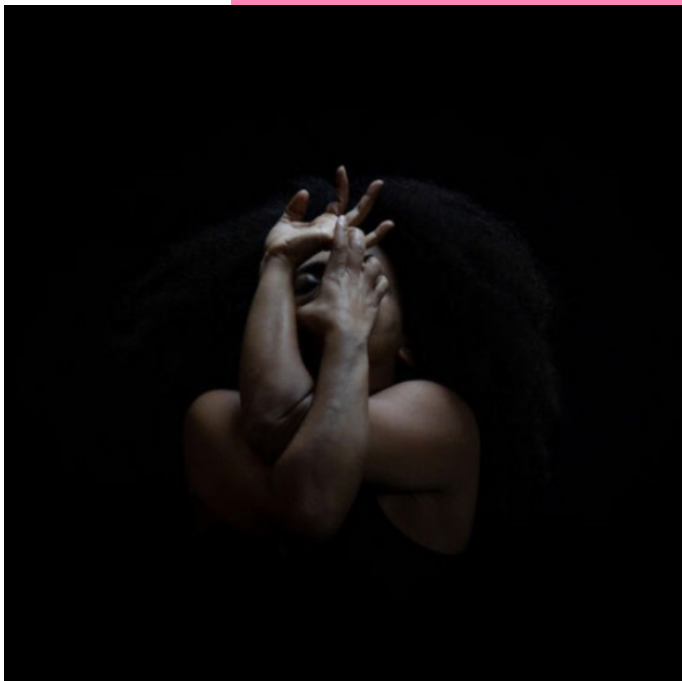
Nele Vandeneede is autonoom kunstenaar met een achtergrond in dans en fooddesign. Met haar projecten op het snijvlak van kunst en voedseducatie creëert Nele bewustzijn over (gezond) eetgedrag, voeding en eetcultuur. Zoals community projecten waarbij samen met kinderen, een kunstenaar en een kok op een speelse manier aandacht wordt gegeven aan gezond eetgedrag. Door voedseducatie te koppelen aan (het delen van) eetculturen en samen eten en koken, wil Nele kennis over en verbinding door voedsel vergroten.

Leervraag: Vanuit welke ondernemingsvorm kan ik met toekomstige projecten maatschappelijke impact creëren? Welke bouwstenen heb ik nodig om mijn onderneming vorm te geven en wat valt er binnen de scope van de nieuwe onderneming?

Nele Vandeneede doorloopt met een kennisvoucher een coachingstraject. Daarmee werkt ze aan een ondernemingsplan waarmee zij naar buiten kan treden.

Een showcase van een aantal ondersteunde trajecten in 2023

Subsidie in 2023 ontvangen

Merijn Bisschops

Merijn Bisschops is afgestudeerd als accordeonist en ook actief als autodidact componist, fotograaf en videomaker. Na zijn afstuderen in 2003 heeft hij zich uitsluitend gericht op zijn makerschap en treedt hij niet meer op. Merijn heeft sindsdien composities geschreven voor uiteenlopende projecten en diverse interdisciplinaire producties gerealiseerd. De aandacht voor zijn werk groeit en om de kansen die zich hierdoor voordoen optimaal te kunnen benutten, werkt Bisschops met een impulsbijdrage aan het aangaan van nieuwe samenwerkingsverbanden. Ook wil hij zijn marketing ontwikkelen en experts betrekken. Hiermee hoopt hij zich (inter)nationaal sterker te kunnen profileren en nieuwe opdrachten aan te trekken.

Stichting Speels Collectief

Speels Collectief is een theatergezelschap met een niet-normatieve samenstelling. Dit betekent dat mensen die te maken hebben met maatschappelijke uitsluiting in welke vorm dan ook volwaardig deel kunnen uitmaken van het gezelschap. Door middel van inclusieve theatervoorstellingen en het geven van workshops wil Speels Collectief weerstand bieden aan uitsluitingsmechanismen in de kunsten en de maatschappij. De bekendheid en erkenning van de expertise van Speels Collectief is de afgelopen

periode gegroeid. De organisatie heeft de ambitie om verder door te groeien tot het expertisecentrum op het terrein van inclusief theater in Brabant en ontvangt een bijdrage uit het impuls geldenprogramma om dit te realiseren.

Afgerond traject in 2023

Als filmmaker van documentaires met een maatschappelijk thema weet Jesse van Venrooij hoe films kunnen bijdragen aan kennisdeling en kennisvergroting. Daarom wilde Van Venrooij een Video on demand platform ontwikkelen, speciaal voor documentairefilms en films met een maatschappelijk relevant thema. In 2021 ontving Van Venrooij een impulsbijdrage, die is ingezet om een Video on demand platform, genaamd **Ethics**, te ontwikkelen dat qua inhoud inspeelt op een niche, namelijk documentaires en films met een maatschappelijk relevant thema of ethisch dilemma. Het platform is bedoeld als middel, om in te zetten ten behoeve van kennisontwikkeling en kennisdeling binnen maatschappelijke organisaties en onderwijsinstellingen.

